

100.000 ZOENEN TEGEN GEWELD!

Geef een zoen tegen geweld als teken van je betrokkenheid bij de problematiek van gezinsgeweld

Met de actie **100.000 zoenen tegen geweld** bundelen de socio-culturele organisaties **VIVA-SVV** en **zij-kant** de krachten om de problematiek van psychisch, fysiek en seksueel geweld in Vlaamse gezinnen onder de aandacht brengen.

“Intrafamiliaal geweld is elk dwingend en/of intimiderend gedrag, dat uitgeoefend wordt tegenover een gezins- of familielid of (ex-) intieme partner en dat gepaard gaat met geweld of dreiging met geweld en een langdurige invloed heeft op het gezin of individuen in het gezin.”

Jenny (43) voelde het altijd aankomen. *“Als iets op de kast lag of hij vond de living niet proper genoeg, dan sloeg hij. Vooral in mijn gezicht of op mijn rug.”*

Mike (16) is weggelopen. *Zijn broer slaat hem altijd. Hij sprak zijn ouders, maar ze geloven hem niet.*

Joke (9) kruipt huilend in bed. *“Als ik televisie kijk wordt mama soms heel boos. Ze trekt me dan hard aan mijn staart en roept en schreeuwt en slaat. Het doet zo’n pijn.”*

Anna (73) durft haar kleinzoon niet meer binnenlaten. *“Hij vraagt altijd meer geld en als ik niets geef kijkt hij me zo dreigend aan.”*

De actie **100.000 zoenen tegen geweld** kadert binnen de Witte Lintencampagne

Over de hele wereld dragen mannen vanaf 25 november, de internationale dag voor de uitroeiing van geweld tegen vrouwen, gedurende 2 weken een wit lint. **VIVA-SVV** en **zij-kant** nemen al enkele jaren actief deel aan de Witte Lintencampagne.

De Witte Lintencampagne is ontstaan na een tragisch voorval in Canada. Daar stapte op 6 december 1989 een man een klas binnen op de universiteit van Montréal. Hij vroeg de mannelijke studenten de klas te verlaten en vermoordde toen 14 studentes.

Sindsdien dragen mannen over de hele wereld gedurende de periode van 25 november tot 6 december een wit lintje als teken van hun betrokkenheid bij de problematiek van geweld op vrouwen.

Het dragen van een wit lintje in de week voor de datum van de moord is het internationaal symbool van verzet tegen het geweld tegenover vrouwen. Het witte lintje staat symbool voor een persoonlijke belofte om geen geweld te gebruiken tegen vrouwen en om gewelddaden van anderen nooit te dulden of stilzwijgend te laten gebeuren.

Momenteel bestaat de Witte Lintencampagne in verschillende landen over de hele wereld. Binnen Europa zijn er initiatieven in Bulgarije, Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, Spanje, Italië, Finland, Noorwegen, Nederland en België.

Klemtoon van de actie in 2005

Dit jaar wil de campagne van VIVA-SVV en zij-kant het grote publiek sensibiliseren over de problematiek van geweld tussen partners, op kinderen en op inwonende ouderen.

PARTNERGEWELD

Uit Belgisch onderzoek blijkt dat 13,4 procent vrouwen en 2,3 procent mannen ooit ernstig partnergeweld hebben meegemaakt.

Partnergeweld betreft fysiek, seksueel en psychisch geweld binnen een relatie. Het is elk gedrag in een intieme relatie dat aangewend wordt om controle en macht te winnen over de partner. Het is een strafbaar feit en valt onder de misdrijven met verzwarende omstandigheden. Partnergeweld komt vaker voor dan je denkt. Het is geen eenmalig feit, maar ontstaat vaak heel geleidelijk door kleine vernederingen, toenemende controlezucht, machtsmisbruik en dan de eerste klap. Na een gewelddadig incident volgt er vaak ontkenning, verzoening en terug rust. Daarom kunnen situaties van partnergeweld vaak lang aanslepen en uiteindelijk ernstige proporties aannemen met negatief zelfbeeld, isolement en machtsonevenwicht als gevolgen voor het slachtoffer.

Partnergeweld komt voor in alle socio-economische milieus, ongeacht de sociale status, de leeftijd, het opleidingsniveau, het beroep, de herkomst of het geloof.

Mannen en vrouwen zijn allebei betrokken bij geweld, maar vooral de vrouwen zijn getroffen. 1 op 5 Belgische vrouwen krijgt op een bepaald moment in haar leven te maken met ernstige gevolgen van fysiek, psychisch of seksueel geweld. Dit wil zeggen dat op ongeveer één geval van aangegeven geweld tegen de man er vijf zijn ten opzichte van de vrouw.

Gevolgen van partnergeweld

NEGATIEF ZELFBEELD

De mishandelde vrouw of man verlegt de eigen grenzen omwille van de relatie. Het besef dat de partner vroeg of laat een aanleiding zal vinden om geweld te gebruiken, laat een structureel gevoel van onveiligheid na. Hierdoor wordt het zelfbeeld zodanig geschonden waardoor je niet meer weet wie je bent, wat je voelt, wat je wilt en wat je kan. Op termijn kan dat leiden tot apathie en totale weerloosheid.

ISOLEMENT

Mythes en vooroordelen over het gezin, schaamte en schuldgevoelens over de gewelddadige situatie maken dat een mishandelde vrouw of man vaak heel lang zwijgt. Het slachtoffer doorbreekt het stilzwijgen rond de gewelddadige relatie vaak pas als het geweld escaleert, als zij/hij vreest voor de kinderen of het eigen leven.

MACHTSONEVENWICHT

Na de eerste klappen wordt het slachtoffer bang en deint de angst uit naar andere personen en situaties. Schuldgevoelens zijn des te heviger naarmate de dader aan de partner tracht duidelijk te maken dat zij/hij de enige is die haar/hem kan helpen. Zolang een slachtoffer zich identificeert met een zwakke, kwetsbare en machteloze persoon, buigt deze situatie niet om. Het patroon van machteloosheid doorbreken, vergt een mentaal proces.

Vormen van partnergeweld

PSYCHISCH GEWELD: bij psychische mishandeling onderdrukt de partner de persoonlijkheid van het slachtoffer (o.a. vernederingen, bedreigingen, achterhouden van huishoudgeld, verbieden van contacten met familie, burens en kennissen, controleren van gedragingen, dreigen met zelfmoord, opzettelijk vernielen van persoonlijke bezittingen, ...).

FYSIEK GEWELD: lichamelijk kwetsen (o.a. slaan, schoppen, afranselen, met de haren trekken, verwonden met mes, met sigaret branden, het breken van ledematen, vuistslagen, tegen de muur of meubels werpen, poging tot verstikking of wurging, ...).

SEKSUEEL GEWELD: vaak gezien als onderdeel van psychisch en fysiek geweld. (o.a. dwingen tot ongewilde seksuele handelingen, dwingen tot seksuele handelingen met derden, verplicht worden tot het bekijken van pornolectuur, -video's, seksueel geweld t.a.v de kinderen, ...)

STRUCTUREEL GEWELD

Structureel geweld houdt ongelijke machtsverhoudingen in stand en verkleint de kans om te ontsnappen uit een gewelddadige relatie (o.a. minder kans op werk, promotie, deelname aan politieke besluitvorming, financiële afhankelijkheid, ...).

KINDERMISHANDELING

'Kindermishandeling is elke vorm van voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel.'

Meer dan 4 op 10 kinderen ondergaan fysiek geweld, meer dan drie op tien krijgen te maken met verbaal geweld en meer dan twee op tien maken seksueel geweld mee voor de leeftijd van 18 jaar. Meer dan 80 procent van de kindermishandeling gebeurt binnen het gezin. Kindermishandeling komt in al zijn vormen voor en in alle lagen van de bevolking.

Volgens een rapport van Unicef bestaat er een duidelijk verband tussen intrafamiliaal geweld onder volwassenen en kindermishandeling. 40 tot 70 procent van de mannen die geweld gebruiken tegen hun partner, mishandelen ook hun kinderen. Hetzelfde geldt voor ongeveer 50 procent van de vrouwen die mishandeld worden.

Kinderen zijn vaak de stille getuigen van partnergeweld. Hierdoor hebben ze een grote kans om later zelf ook dader of slachtoffer te worden van intrafamiliaal geweld. Uit onderzoek is gebleken dat het een kind net zo erg beschadigt wanneer het getuige is van huiselijk geweld als wanneer het slachtoffer zou zijn van kindermishandeling.

Vormen van kindermishandeling

LICHAMELIJKE MISHANDELING: schoppen, slaan, toebrengen van brand- of snijwonden.

PSYCHISCHE MISHANDELING: kleineren, negeren, intimideren, onredelijke eisen stellen. Kinderen geen steun, bemoediging, veiligheid en geborgenheid geven.

LICHAMELIJKE VERWAARLOZING: het kind krijgt onvoldoende zorgen (kleding, maaltijden, nachtrust, gezondheid of medische voorziening).

PSYCHISCHE VERWAARLOZING: het kind krijgt onvoldoende aandacht (genegenheid, geborgenheid, tijd en ruimte).

SEKSUEEL MISBRUIK: in een sfeer van emotionele chantage, relationeel overwicht, druk of geweld voelt het kind zich gedwongen tot seksuele contacten (seksuele handelingen, genitaliën tonen).

STRUCTUREEL GEWELD: uitsluiting of onderdrukking van kinderen omdat onze maatschappij hen niet erkent als volwaardige leden.

OUDERENMISHANDELING

'Onder mis(be)handeling van een oudere persoon (55 jaar of ouder) verstaan we het handelen of het nalaten van handelen van al degenen die in een persoonlijke of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere persoon (herhaaldelijk) lichamelijke en/of psychische en/of materiële schade lijdt, dat wel vermoedelijke schade lijden zal en waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.' (Comijs-1996)

Ouderenmishandeling vormt een groeiend probleem. Het is zeker geen marginaal fenomeen. 1 op 5 thuiswonende ouderen wordt na de 65ste verjaardag geconfronteerd met fysiek, psychisch, seksueel of financieel geweld in de thuissituatie. In 75 procent van de gevallen zijn de naaste familie of de partner oorzaak van de mishandeling.

Naarmate mensen ouder worden, neemt de kans toe dat ze afhankelijker en kwetsbaarder worden. Ze hebben hulp nodig bij het huishouden, met zichzelf wassen en verzorgen, met hun eigen financiën, enz.. Allemaal zaken die ervoor kunnen zorgen dat ze sneller het slachtoffer worden van ouderenmishandeling.

Door de toenemende vergrijzing in onze maatschappij en het feit dat ouderen steeds langer thuis blijven wonen wordt verwacht dat het aantal gevallen van ouderenmishandeling alleen maar zal toenemen.

Er is sprake van actieve ouderenmishandeling als de pleger een actie stelt die leed veroorzaakt bij de oudere. Passieve mishandeling is het niet stellen van gewenste handelingen. Ouderenmishandeling neemt vaak vrij subtiele vormen aan, die voor de buitenwereld niet altijd even zichtbaar zijn (o.a. kleineren). Maar de mishandeling kan ook heel drastische vormen aannemen (o.a. slaan, schoppen of zelfs seksueel misbruik)

We spreken van gevallen van opzettelijke mishandeling en gevallen van ontspoorde zorg. Bij opzettelijke ouderenmishandeling gaat het om een dader die bewust een oudere mishandelt of schade toebrengt. Bij ontspoorde zorg is er meestal geen kwaad opzet in het spel. Het gaat eerder om een uit de hand gelopen situatie (door overbelasting van de mantelzorger, door onmacht van het slachtoffer én/of de dader, door onkunde van de dader, enz.) Maar desondanks gaat het in beide gevallen om mishandeling!

Vormen van ouderenmishandeling

LICHAMELIJKE OUDERENMISHANDELING EN SEKSUEEL GEWELD: lichamenlijk kwetsen, slaan, knijpen, foutieve medicatie toedienen, ongewenst aanraken, enz.

MATERIEEL OF FINANCIËEL MISBRUIK: geld eisen, misbruik van volmachten, stelen van waardevolle bezittingen, voedsel of verzorging weigeren, enz.

PSYCHISCHE OUDERENMISHANDELING: schelden, roepen, chanteren, intimidatie, betutteling, negeren, sociaal contact verbieden, enz.

VERWAARLOZING: medisch noodzakelijke hulp onthouden, geen hulp bieden bij dagelijkse activiteiten die moeilijk worden, gebrekkige elementaire hygiëne, sociale verwaarlozing, enz.

WETGEVENDE INITIATIEVEN

Om nog sneller en daadkrachtiger te kunnen optreden bij familiaal geweld, werden de afgelopen jaren zowel in Kamer als in Senaat verschillende wetsvoorstellen ingediend. De volgende voorstellen betreffen de problematiek van geweld op partners, kinderen en inwonende ouderen. In 2004 diende **sp.a**-senator Fatma Pehlivan in de Senaat een wetsvoorstel in om de vermoedelijke dader van familiaal geweld tijdelijk de gezinswoning te ontzeggen en een contactverbod op te leggen (3-776). Deze en andere maatregelen om partnergeweld in te dijken, hadden ook CD&V-senatoren De Bethune en De Schampelaere in gedachten bij hun wetsvoorstel tot preventieve uithuisplaatsing (3-701). Een ander voorstel is deze van CDH-senator Clothilde Nyssens met betrekking tot mishandeling van ouderen: het voorstel betreffende de strafwettelijke bescherming van kwetsbare personen (dossier 3/61). Ook CD&V-senator Sabine de Bethune had aandacht voor ouderen- en kindermishandeling, wanneer ze een wetsvoorstel indiende om de strafwettelijke bescherming van bijzonder kwetsbare personen zoals ouderen uit te breiden (3-777), of een geweldloze behandeling van kinderen centraal stelde met haar voorstel tot uitbreiding van het artikel 371bis in het Burgerlijk Wetboek (3-149).

Ook in de Kamer werden wetgevende initiatieven genomen. Naast een voorstel tot oprichting van een waarnemingscentrum voor huiselijk geweld (Joëlle Milquet PSC – dossier 51-1188), diende Melchior Wathélet een wetsvoorstel in om het Strafwetboek en het Wetboek van strafvordering in die mate te wijzigen dat kwetsbare personen, zoals ouderen, beter beschermd zijn tegen geweld (51-448).

Naast deze wetgevende initiatieven heeft het Instituut voor de Gelijkheid van Vrouwen en Mannen de bevoegdheid om een gerechtelijke procedure in gang te zetten bij partnergeweld. Tot slot stelde ook de federale minister van Gelijke Kansen Christian Dupont (PS) in zijn beleidsbrief dat hij verder werk zal maken van de uitvoering van het Nationaal Actieplan tegen geweld (NAP), en dan vooral van de maatregelen rond partnergeweld, maar hij blijft in algemene termen spreken over sensibilisatie en opleiding. Zijn beleidsbrief stelt wel een betere samenwerking voorop tussen de verschillende ministers in hun strijd tegen geweld en drukt het voornemen uit om een Interministerieel stuurcomité op te richten ter opvolging van het NAP.

Er bestaat dus wel een groot politiek bewustzijn van de problematiek van huiselijk geweld, maar omdat bovenstaande wetgevende inspanningen alleen niet volstaan, eisen **zij-kant** en **VIVA-SVV** een Vlaams actieplan tegen geweld.

Deze eis wordt op 6 december 2005, samen met de 100.000 zoenen tegen geweld, voorgelegd aan Vlaams Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Inge Vervotte.

Vlaams Actieplan tegen geweld

VIVA-SVV en **zij-kant** eisen een Vlaams Actieplan tegen geweld dat:

- samenwerking stimuleert en deskundigheid bevordert van preventie en aanpak gezinsgeweld.
- regelmatige sensibiliseringscampagnes vooropstelt.
- voorziet in structurele en blijvende uitbreiding van opvang slachtoffers.

GETUIGENISSEN

Getuigenis 1

“Na een huwelijk van 18 jaar heb ik eindelijk de moed gevonden om een einde te maken aan mijn relatie. Sindsdien probeer ik tot rust te komen.

Ik leerde mijn man kennen toen ik 16 was. Al snel probeerde hij mij los te weken van mijn zus, mijn vriendinnen, mijn ouders... Hij verlangde zeer veel aandacht van mij. Ik dacht dat dit te maken had met zijn familie, waar veel ruzies voorkwamen. In het begin wist hij mij altijd weer te verrassen met kleine attenties. Ik genoot daarvan, ik werd bemind. Ik wilde dan ook echt investeren in onze relatie. Zijn stemmingen konden wel snel omslaan, van joviaal naar achterdochtig, jaloers... We trouwden snel, zeer tegen de zin van mijn ouders. Mijn studie maakte ik niet af. Mijn man had alles op een rijtje gezet: als ik parttime zou werken, kwamen we er ook wel. Hij verdiende inderdaad goed en we begonnen snel aan kinderen te denken. Met mijn zwangerschap is de ellende begonnen. Ik was regelmatig misselijk en kon mij niet meer zo intensief toelagen op de noden van mijn man. Dat maakte hem kwaad. Een echte vrouw moest meer interesse tonen voor de leefwereld van haar man, vond hij. Op een avond viel de eerste klap. Omdat ik vergeten was boter te kopen. Hij toonde wel dadelijk spijt, het zou nooit meer gebeuren. Maar twee weken later kreeg ik een pak slaag, omdat ik even in de zetel was gaan liggen, na het kuisen. Daarna ging het van kwaad naar erger: hij schold mij elke dag uit en begon mij een hoop dingen te verbieden. De brievenbus leegmaken, de bankuittreksels inkijken: dat mocht ik allemaal niet meer. Regelmatig vielen klappen, wat ik ook deed.

Ons eerste kind werd geboren: een jongen. Even leek het of we de goede kant uitgingen. Maar toen ons kind aandacht begon te vragen, werd de situatie alleen maar erger. Hij voelde zich tekort gedaan en eiste van mij dat ik bewees dat ik hem graag zag. Ik probeerde alles. Ik wilde mijn relatie redden, we hadden toch een kind samen, maar het was simpelweg nooit genoeg. Uit schaamte heb ik altijd gezwegen. Ik heb mij laten aanpraten dat ik tekort schoot. Mijn job had ik opgegeven van zodra ik zwanger was. Mijn sociale contacten waren minimaal.

Achttien maanden later was ik ongepland opnieuw zwanger. Op twee maanden kreeg ik een miskraam. Ik vond dat toen vreselijk, maar later dacht ik: misschien is het beter zo. Want ik zie nu dat onze zoon de gevolgen draagt van zijn jeugd en opgegroeid is tot een gesloten jongeman, die moeilijk zijn gevoelens kan uiten.

De volgende jaren waren een aaneenschakeling van periodes van geweld. Hij koelde al zijn frustraties op mij. Stilaan begon ik in te zien dat het probleem bij hem lag. Hij heeft weinig zelfwaarde en heeft geprobeerd om met vernederingen en verwijten ook mijn zelfrespect te ondermijnen. Daar is hij slechts gedeeltelijk in geslaagd. We hebben nooit kunnen praten over zijn gedrag. Hij legde alle schuld bij mij. Door niet te doen wat hij wilde, vond hij, lokte ik geweld uit. Ook op seksueel vlak schoot ik volgens hem tekort en hadden andere mannen het beter getroffen.

Op een dag liep ik een oude schoolvriendin tegen het lijf. Ze was kort daarvoor verhuisd naar onze buurt. Langzaamaan nam ik haar in vertrouwen. Ze luisterde altijd naar mij, zonder me te pushen om weg te gaan. Aan haar heb ik veel te danken. Gaandeweg werd het me duidelijk dat ik een onmogelijke strijd aan het vechten was. Al mijn moeite had niets opgeleverd. Ik kon hem niet dwingen om aan zijn problemen te werken, maar ik was niet verplicht mij om bij hem te blijven. Ik had een keuze.

Een jaar later ben ik vertrokken. Zij reactie: dreigen met zelfmoord, bloemen meebrengen, me een pak rammel geven, me financieel proberen te kelderen... Maar ik heb doorgezet. Samen met mijn tienerzoon huur ik nu een piepklein appartementje. Stilaan begint hij met mij te praten. Ik wil zo open mogelijk zijn met hem. Ik hoop dat hij zijn jeugdijaren kan verwerken en ooit een gezonde relatie zal kunnen opbouwen. Financieel is het moeilijk, maar ik weet dat ik de juiste beslissing genomen heb: ik heb gekozen voor mijzelf en mijn kind. Er is een rust over mij gekomen. Ik heb een parttime-job gevonden en wil me verder bijscholen. Mijn ideaal van een mooie relatie heb ik niet kunnen verwezenlijken. Maar: de energie die ik vroeger in mijn huwelijk heb geïnvesteerd, steek ik nu in mezelf.”

(met dank aan Pandora Hasselt)

Getuigenis 2

“Na 20 jaar huwelijk verliet ik samen met mijn 4 kinderen (3 jongens van 18, 16 en 13 en een meisje van 11 jaar) het echtelijk dak.

Al voor we getrouwd waren, kon mijn toekomstige heel kwaad worden zonder aanleiding. Ik heb ooit gezien dat hij zijn moeder sloeg en haar naar bed stuurde. Hij had daar altijd een uitleg voor en ik geloofde hem, want ik was stapelverliefd.

We waren een paar maanden getrouwd – ik was net zwanger – toen hij mij de eerste keer sloeg. Toen opende ik de post, terwijl hij vond dat zijn moeder dat recht had. Als ik op een andere manier kookte dan zijn moeder, volgden er klappen.

Zijn moeder woonde bij ons. Zij kan heel goed tekenen en naaien. Als we 's avonds iets maakten en dat durfden laten liggen, was het 's morgens kapot gescheurd of gesneden.

Na de bevalling van mijn oudste zoon was hij heel fier. Hij is trouwens lief geweest voor alle kinderen tot ze konden lopen. Hoe ouder ze werden, hoe meer hen werd gezegd dat ze niets waard waren. De kinderen deelden in de klappen. Ze mochten niets, geen vriendjes mee naar huis brengen, altijd stil zijn in huis. De kinderen mochten hem niets vragen. Zelfs bij mij mochten ze niet ten rade komen, want ik was zijn bezit.

Zijn zus en haar man waren de enigen die de situatie thuis kenden. Ik ben dikwijls naar hen gevluht. Hij luisterde naar zijn zus. Mijn eerste vlucht naar hen was op een Kerstnacht. Ik had een etentje voorbereid, maar hij moest een pan spek hebben. De kinderen mochten hun cadeautjes niet uitpakken. Ik zag hun verdriet en toen kwam ik voor ze op. Hij sloeg om zich heen en we zijn gevluht. De volgende dag kwamen zijn zus en haar man mee terug. Ze wilden zoiets nooit meer zien. Toen bleef het één maand kalm.

De living was zijn terrein. De kinderen en ik brachten dagen en nachten in de keuken door. Het moest muisstil zijn als hij televisie keek. De kinderen lagen dan met hun hoofdje op tafel te slapen. Als hij ging slapen, mochten wij ook naar boven. Hij ging vaak op de zetel liggen en dan zei hij: “Morgenvroeg komt niemand levend naar beneden.” Alles wat mis liep, was onze schuld.

We wisten nooit of hij meeding naar een schoolfeestje. Als we klaar stonden om te vertrekken zei hij vaak: “Ik ga niet.” Dan moesten we allemaal thuisblijven. Als ik alleen met de kinderen mocht gaan, moesten we om 10u thuis zijn of hij liet ons niet meer binnen. Dan moesten we in de garage slapen.

Die bewuste zaterdag gingen we naar een toneelvoorstelling, waar een kennis van hem in meespeelde. We voelden het aankomen. Iedereen was bang. We wisten wat er ging volgen. Hij zou zich uitkleden en dan poedelnaakt naar beneden komen. Dán zou er slaag volgen. Heel snel beslisten we toen samen om naar mijn moeder te gaan. Jan nam zijn brommer, Luc deed de poort open en met mijn twee jongste kinderen en de hondjes zijn we dan vlug in de auto gestapt en weggereden.

Bij mijn moeder belde ik Tele-Onthaal. Die verwezen me naar het Vluchthuis. Ik wist niet eens dat zoiets bestond. Mijn wereld was zo klein gemaakt. Ik kreeg geen tijdschriften, de krant kwam niet in huis. Vijf weken verbleven we in het Vluchthuis. Dat was onze eerste echte vakantie. En zo voelt het nog altijd, ook voor de kinderen. Daar leerden we slapen en eten. Daar ontdekten we dat we gevoelens hebben.

Het Vluchthuis belde de politie. Zij hadden een gesprek met mijn man. 's Maandags zijn we met de politie naar huis gegaan om onze persoonlijke zaken op te halen. Het huis was leeg. Alleen de kamer van mijn dochter had hij nog niet verhuisd. Hij ging bij zijn broer inwonen. Hij heeft nooit bezoekrecht gevraagd. Via 'Dringende en Voorlopige Maatregelen' heb ik mijn huis terug gekregen. Ik heb hem alleen nog gezien in de Rechtbank. Daar is hij door de rechter tweemaal buitengezet.

Mijn kinderen hebben allemaal verder gestudeerd, hoe moeilijk dat ook was, niet enkel financieel, maar zeker ook naar verwerking toe. Mijn oudste zoon is getrouwd, maar belt nog elke dag. Vroeger hadden we een band in ellende, nu in het geluk dat ons toelicht. Het is een feest om thuis te komen.

Via het Vluchthuis ging ik naar een praatgroep voor mishandelde vrouwen. Zien dat je niet alleen voor alles moet knokken is erg belangrijk. In 1996 kwam ik terecht bij Pandora. Ik heb er een opleiding telefonische opvang gevolgd. Dat doe ik nu nog steeds. Het geeft me een goed gevoel als ik kan helpen en vrouwen toon dat ze niet alleen zijn. Ik begeleid nu zelf een praatgroep. Het raakt me nog altijd als ik vrouwen zie groeien, als ze hun zakdoek niet meer nodig hebben, de tranen voorbij zijn en er kunnen over praten. Dikwijls is praten de eerste stap naar verwerking, naar wie ze zijn en wat ze kunnen zijn."

(met dank aan Pandora Hasselt)

Getuigenis 3

Lies (11. vertelt dat een klasgenoot haar slaat. Waarom weet ze eigenlijk niet. Maar ze weet wel dat de jongen ADHD heeft.

Jongen vertelt aarzelend. Hij is geadopteerd omdat zijn biologische ouders hem mishandelden. Er werd ook een contactverbod opgelegd. Hij vraagt zich nu af of hij op de hoogte wordt gebracht als zijn ouders overlijden en of het normaal is dat hij dit niet zo erg zou vinden.

Meisje belt overstuur: "Pa heeft gevraagd om straks langer op te blijven. Dat gebeurt wel vaker. Ik ben bang dat hij ook met mijn jonger zus. Als ik tegen ma hierover praat wordt ze kwaad."

"Ik word gepest op school. Ze zeggen 'nerd' en trekken aan mijn haar. De juffrouw zegt dat het toch allemaal zo erg niet is. En mijn vader zegt dat ik ze moet wegduwen, maar dat durf ik niet. Wat moet ik doen?"

Mijn vader kan niet aanvaarden dat ik een Marokkaanse vriend heb. Hij noemt mij een slet die het doet met bruine apen.

(met dank aan KJT)

Getuigenis 4

"Mevrouw Jansen is weduwe en sinds een jaar gaat ze erg achteruit. Ze kan haar huishouden niet meer goed aan en ze raakt regelmatig de kluts kwijt. Dat beangstigt haarzelf en ook haar dochter Margriet. Margriet is alleenstaand. Ze neemt haar moeder in huis om beter voor haar te zorgen, want een plaats in een verzorgingshuis zit er voorlopig toch niet in. Maar het wordt er niet beter op sinds mevrouw Jansen bij haar dochter inwoont. Ze vergeet steeds meer, raakt vaker in de war en is zo onzeker dat ze de hele tijd achter Margriet aanloopt. Die wordt daar doodnervus van. De pogingen van Margriet om haar moeder ergens te laten zitten met een tijdschrift of een krant, zodat zij haar werk kan doen, lopen op niets uit. Ten einde raad bindt Margriet haar moeder aan haar enkels aan de bank vast. Wanneer haar moeder de boel bij elkaar gilt, geeft ze haar een pets in het gezicht, in de hoop dat ze bedaart. Als dat niet helpt, geeft ze haar pilletjes die haar moeder rustig maken. Zo rustig dat ze de hele dag stil blijft zitten."

(uit 'Je ziet het pas als je het gelooft, Amsterdam, 2005)

Getuigenis 5

"Tot zijn 65ste werkte meneer Van der Meer als verkoper in een groot warenhuis. Vlak na zijn pensioen overleed zijn vrouw. Inmiddels is hij 72 jaar. Een zachtmoedige man. De laatste jaren is zijn wereld klein geworden. Lichamelijk en geestelijk wordt hij slechter, hij is depressief en vergeetachtig. Een jaar geleden is zijn enige zoon Michiel van 47 jaar bij hem ingetrokken. Voor de veiligheid. Sinds een paar maanden woont ook de vriendin van Michiel in huis. Ze betalen geen huur - die wordt van de lopende rekening van meneer Van der Meer afgeschreven. Michiel beheert de rekeningen en heeft volmacht over de spaarrekening van zijn vader. Bijna ongemerkt hebben Michiel en zijn vriendin het hele huis in bezit genomen. Meneer Van der Meer zelf bewoont de zolderkamer - waar hij weinig vanaf komt omdat trappen lopen moeilijk gaat. Michiel heeft inmiddels een nieuwe computer en een kingsize waterbed gekocht. Meneer Van der Meer denkt dat dit betaald is van zijn spaarrekening. Maar hij durft er niets van te zeggen, omdat hij bang is dat zijn zoon kwaad wordt en misschien zelfs vertrekt."

(uit 'Je ziet het pas als je het gelooft, Amsterdam, 2005)

CONTACT

VIVA-Socialistische Vrouwen Vereniging vzw

Sint-Jansstraat 32
1000 Brussel
Tel. 02 515 04 63
info@viva-svv.be
www.viva-svv.be

zij-kant, sociaal progressieve vrouwenbeweging vzw

Grasmarkt 105/ bus 43
1000 Brussel
Tel. 02 552 02 62
zijkant@s-p-a.be
www.zij-kant.be

CONTACTPERSONEN

- Eva Dirckx, verantwoordelijke gelijke kansen VIVA-SVV / 02 515 04 63 /
eva.dirckx@viva-svv.be
- Liliane Stinissen, communicatieverantwoordelijke VIVA-SVV / 02 515 04 63 /
0486 89 00 47 / liliane.stinissen@viva-svv.be
- Truus Barremaecker, stafmedewerker zij-kant / 02 552 02 65 /
truus.barremaecker@s-p-a.be
- Vera Claes, nationaal secretaris zij-kant / 02 552 02 65 / vera.claes@s-p-a.be